

I begyndelsen snakkes der om udviklingen i de europæiske samfund. Lægge vægt på den rolle, som den almene, principelle og filosofiske tænkning om samfundets indretning har spillet i samfundets udvikling.

Gennem hele menneskehedens historie er reproduktionen og produktionen blevet samfundsmæssigt reguleret.

Sociale væsner der har levet med forestillinger og normer om hvad man gør og ikke gør som medlem af det samfund man tilhører.

Denne periode som vi skal beskæftige os med er formerne for reproduktion og produktion indgået i en statslig samfundsorganisation hvor bestemte personer på hele samfundets vegne har stået for både den overordnede ledelse i krig mod andre samfund og den overordnede ledelse i opretholdelsen af den lov og orden som samfundets indre forhold til de guddommelige magter. Disse personer har udøvet statsmagten i samfundet.

Samfundsfilosofien beskæftiger sig med de begreber hvormed man beskriver og begrunder forholdene mellem den enkelte, familien, samfundet, staten og menneskeheden. Det er begreber som arbejde, ejendom, værdi, lov, retfærdighed, rettighed, pligt, frihed og lighed. Samle forståelsen af begreber i et sammenhængedesamfundsopfattelse der er i overensstemmelse med tidens forståelse af verden og dets indretning.

For at forstå samfundsudviklingen har vi tre modeller:

Statussamfund: Statsmagten skal ikke ændre på noget men overvåge at sædvanen overholdes. **HÅNDHÆVELSE MED MAGT**

Påbudssamfund: Den centrale statsmagt bestemmer fordelingen af arbejde, og disponere alt. Fastsætte nye regler der bryder med det der hidtil er blevet gjort. **PÅBUD OG FORBUD**

Markedssamfund: Statsmagten sørger for at det er et frit marked. Man skal tage vare for sig selv. Det er privat. **KONTRAKTER**

Vi skal beskæftige os med filosofers forsøg på at forstå det samfund de levede i og deres begrundelse for kritik af de herskende tilstande.

Tre spørgsmål:

Erkendelsesteoretisk → hvordan erkender vi naturretten? Hvilken metode har vi til at opnå viden om Gud/naturens fornufts bud. Hvem fortolker naturretten

Normativt. Med hvilken ret foreskriver naturretten? Hvordan er mennesket forpligtet af naturretten. Hvorfor bør vi gøre hvad naturretten siger?

Faktivitet vs. norm. Hvis der faktisk eksisterer en objektiv, almenlydig og forpligtende natur, hvorfor er folk så uenige om den rigtige forskel? Hvorfor er der forskellige love.

Alment: ?

- Hovedet må ikke glemme at det også hører sammen med kroppen og er afhængig af dens trivsel.
- Faderen er fornuften

Ejendom:

- Naturretten betyder økonomisk set, at der er en naturlig og en retfærdig pris på ethverts produkt, som i princippet ligger fast forud for at købere og sælgere mødes på markedet.
- Byernes råd, vedtog hvad den retfærdige pris for de forskellige produkter var.

Den tidlige kapitalisme, dens fortalere og modstandere: John Locke

04/11/13 20.20

John Locke (1632-1704)
Pagtens indhold: Sikring af ejendom og personlig frihed gennem et konstitutionelt monarki, som skal regere via godkendte love, og kan afsættes.
Naturlilstanden: Frihed, alle er lige, fornuftsbetinget. (tidl. liberalisme)
Menneskesyn: Positiv (nogenlunde fornuftigt)
Empirist
Samtiden: Talsmand for den besiddende klasse i England.

Samfundspagtens formål: at skabe fred, tryghed og almene vel. Indhold:
En positiv fastlagt lov. ← Laves af folket. (lovgivende)
En anerkendt dommer ← kan afsættes af folket. (Dømmende)
Et udøvende magtapparat (Udøvende)

Styreform: et konstitutionelt monarki, hvor regenten, hvis han regerer mod folkets ønsker (samfundspagten), kan afsættes af folket. Derfor afgiver folket i realiteten ikke magten.

Samfundet:

- På magten sad jordejende købmand og handlende godejere solidt
- Fælleder blev inddraget og fordelt mellem gårdene, og landsbyfællesskaber blev ophævet. Fæstebønder fik mulighed for at købe deres egen jord af Herremanden.
- De kunne låne penge af ham! Fæstebrev skiftet ud med gældsbevis
- Der var store muligheder for ved hjælp af landarbejdere at få overskud af produktionen af landbrugsvarer til de hastigt voksende byer.
- Overskud = forbedring i fremtiden = endnu større overskud.
- For småbønder var det skidt. Dårlige år kunne de ikke betale renter og afdrag og derved kunne Herremanden kræve at få gården solgt, så gælden kunne indfries.